

Voorstel van het bestuur voor het Advies van de VVG aan het Dagelijks Bestuur van GNR, op basis van het rapport-Bernsen, vast te stellen in de ledenvergadering van 16 september 2015.

Inhoud

1. Inleiding en verantwoording	1
2. Tekst van het voorstel van het bestuur aan de leden van de VVG	3
3. Toelichting op het bestuursvoorstel	5

1. Inleiding en verantwoording

De commissie Winsemius heeft op verzoek van het Dagelijks Bestuur (DB) van het GNR een advies uitgebracht over de toekomst van het GNR. In de ledenvergadering van 23 april 2015 is afgesproken dat het standpunt van Vrienden van het Gooi (VVG) in een apart te beleggen ledenvergadering zal worden bepaald. Om het voor te leggen standpunt te kunnen formuleren heeft het bestuur de commissie Bernsen benoemd en om advies gevraagd.

De commissie-Bernsen (verder aangeduid als 'de commissie') bestaat uit Otto Bernsen (voorzitter van de commissie), Hans Metz en Henk van Steennis (beiden bestuursleden van de VVG) en Rob Loois, Henk Michielse en Thijn Westerman (leden van de vereniging die eerder dit jaar het verzoek om de extra ledenvergadering ondersteunden)

Een eerste concept van de commissie Bernsen van 23 juni is op 6 juli in het bestuur met de commissie besproken en dat gesprek heeft de commissie tot een aantal aanpassingen gebracht. De huidige versie van het rapport dateert van 22 juli. Deze is op 20 augustus integraal gepubliceerd op de site van VVG en u als lid - met de uitnodiging voor de ledenvergadering - op 31 augustus toegezonden.

Het bestuur heeft het advies van de commissie "vertaald" naar concrete voorstellen voor besluiten en acties door het DB van het GNR, om daarmee het advies op een overzichtelijke en samenhangende wijze naar buiten toe handen en voeten te geven. In deze vorm is expliciet gemaakt wat VVG verwacht van de beslissers om haar voorstellen uitgevoerd te krijgen. Aan de feitelijke, meer abstract geformuleerde adviezen van de commissie zijn door het bestuur zelf geen veranderingen aangebracht.

Dit voorstel voor het VVG-standpunt is in de bestuursvergadering van 7 september jl. in overleg met de commissie vastgesteld en het wordt u op 16 september ter besluitvorming voorgelegd. Het aldus vastgestelde standpunt zal daarna z.s.m. aan het DB van GNR worden overhandigd.

Het voorstel (de tekst in het kader op pag. 3 en 4 van dit document) kan door de leden van de vereniging in de vergadering van 16 september worden geamendeerd. De inleiding (pag. 1 en 2) en de toelichting (pag. 5 en volgende) zijn bedoeld als nadere informatie voor de leden en zullen niet worden voorgelegd aan het DB van GNR. Om die reden zijn de inleiding en verantwoording en de toelichting niet voor amendering vatbaar.

Het bestuur van VVG heeft met waardering kennis genomen van het werk van de commissie-Bernsen en het door deze commissie opgestelde advies aan het bestuur. Het is een uiting van het feit dat dit onderwerp sterk leeft onder onze leden.

Door het bestuur gehanteerde uitgangspunten

1. VVG heeft in de onderhavige kwestie geen besluitvormende rol; slechts een adviserende en wel aan het DB van GNR. Het uiteindelijke besluit is aan de raden van de gemeenten en aan Provinciale Staten van NH.
2. Het advies van de VVG moet primair uitzicht bieden op een structurele oplossing van financieringsprobleem van GNR: d.w.z. op een financieel houdbare en duurzame oplossing voor de exploitatie van GNR. De exploitatie garandeert immers een duurzaam beheer en behoud van de bij GNR in eigendom zijnde natuurgebieden. Het beheer en behoud van deze gebieden vormt de doelstelling van GNR, waarin VVG GNR op basis van haar statuten zoveel mogelijk moet steunen (art. 3, lid 2). Het advies van VVG moet daarmee ook zicht bieden op de oplossing van het probleem van de organisatorische kwetsbaarheid van GNR.
3. De discussie over de meest wenselijke samenstelling van het bestuur van GNR is op zich zelf belangrijk, maar de oplossing daarvan vormt geen voorwaarde voor de oplossing van de financiële en organisatorische problemen. Vanwege de urgentie van het oplossen van het lange termijn financieringsprobleem en de oplossing van de organisatorische kwetsbaarheid moet worden voorkomen dat de oplossing van die problemen afhankelijk wordt gemaakt van de uitkomst van de discussie over de bestuurlijke samenstelling.

2. Tekst van het voorstel van het bestuur aan de leden van de VVG

Het bestuur stelt de vergadering voor in te stemmen met de volgende tekst, die het standpunt van de VVG ten opzichte van de vragen rond de toekomst van GNR in de vorm van negen adviezen weergeeft.

De VVG adviseert het DB van het GNR als volgt te besluiten:

- 1. Te kiezen voor de zogenaamde Nuloptie-plus uit het rapport Bernsen.** VVG vindt dat primair de Gooise participanten in GNR zich verantwoordelijk zouden moeten voelen voor de structurele financiering van de exploitatie van GNR. Hiermee geven de participanten vorm aan de gewenste grotere betrokkenheid van de bevolking bij de Gooise natuur. Het zijn immers de Gooise participanten (dus de gemeenteraden) die de bevolking representeren.

Dat betekent concreet dat de Gooise participanten bereid moeten zijn om de voorzienbare tekorten in de exploitatie, die ontstaan door het vertrek van Amsterdam en de te verwachten bezuinigen op de subsidies voor het natuurbeheer, voor hun rekening te nemen.
Deze stap heeft als praktische consequentie, dat de afspraken in de samenwerkingsovereenkomst 1992 over de verdeling van de bijdragen tussen de Gooise participanten en de provincie, aangepast moet worden na het vertrek van Amsterdam: 25% provincie en 75% Gooise gemeenten.
- 2. De Samenwerkingsovereenkomst 1992 ook te wijzigen, en wel zodanig dat de participanten de afspraken over aanvulling van tekorten in de structurele financiering van GNR een meer verplichtend karakter geven.** Daarmee beëindigen zij de huidige vrijblijvendheid over de aanvulling van de tekorten. En wordt bovendien de structurele financiering van GNR door de participanten in de toekomst gegarandeerd.
- 3. De criteria in de Samenwerkingsovereenkomst 1992, op basis waarvan de hoogte van de bijdrage van elk van de Gooise participanten wordt bepaald, te heroverwegen.** Concreet betekent dat, dat de bijdragen van de Gooise participanten niet meer of niet alleen gebaseerd worden op inwoneraantallen, zoals nu het geval is, maar (ook) op de omvang van de GNR-gronden in de betrokken gemeente. Daarmee wordt een eerlijker verdeling van de baten van de natuur bereikt. Praktisch zou dat vorm gegeven kunnen worden door verhoging van de OZB-opbrengsten door de gemeenten. De waarde van het onroerend goed in het Gooi wordt immers sterk beïnvloed door de hoge omgevingskwaliteit, die de natuurgebieden van GNR opleveren. Op die wijze geven het Gooi en zijn bewoners daadwerkelijk inhoud aan het concept van de ecosysteem-diensten en gaan daarmee een voorloper positie in Nederland vervullen. Ook zal een eerlijker verdeling de bereidheid van de Gooise participanten om de onder 1 en 2 genoemde verplichtingen aan te gaan, vergroten.
- 4. De participanten voor te stellen de eerder afgesproken en opgelegde bezuinigingen op de organisatie van GNR ongedaan te maken.** Daardoor kan de organisatie van GNR weer op orde en sterkte worden gebracht en wordt de kwetsbaarheid verminderd. Dit besluit zou vervolgens moeten worden gekoppeld aan het onderzoeken en uitwerken van samenwerkingsvormen met andere soortgelijke organisaties om organisatorische kwetsbaarheid in de toekomst verder te

verminderen. Randvoorwaarden daarbij zijn behoud van identiteit en zelfstandigheid van GNR. VVG denkt daarbij in eerste instantie aan organisatorische samenwerkingsvormen/afspraken met Gewest Gooi en Vechtstreek en/of Natuurmonumenten en/of Utrechts Landschap.

5. Met de provincie Noord-Holland als mede-participant en subsidiënt van de exploitatie van GNR separaat en expliciet de afspraak vast te leggen dat zij hun huidige subsidie/bijdrage van 25% langjarig vastleggen. Dit in samenhang met de garantie van de Gooise participanten, dat zijn hun gezamenlijke bijdragen na het vertrek van Amsterdam verhogen naar 75% .
6. Waardering kenbaar te maken richting de provincie omdat deze vanaf de oprichting van GNR haar bijzondere betrokkenheid bij GNR en de Gooise natuur heeft uitgedrukt in een substantiële financiële bijdrage zonder dat daarvoor een verplichting aanwezig was. Erkenning in die rol vanuit het Gooi is op zijn plaats. De garantie van de Gooise partijen om structureel 75% i.p.v. de huidige 65% voor haar rekening te nemen is de uiting van die waardering. De Gooise partijen kunnen het ook op termijn niet alleen. VVG ziet ook voor de toekomst een belangrijke rol voor de provincie. Niet alleen financieel maar ook als partij die de Gooise partijen kan en mag aanspreken op hun gemeenschappelijke verantwoordelijkheid tot het nakomen van de nu te maken afspraken over aanvulling van tekorten.
7. Los van de eerste 5 punten, de participanten voor te stellen om op langere termijn te streven naar een wijziging van de bestuursamenstelling in de richting zoals die door Winsemius is bepleit, nl. een slanker bestuur van deskundigen. Daartoe dient een proces te worden uitgezet, waarin de participanten expliciet maken onder welke voorwaarden zij daartoe bereid zijn en op welke wijze maatschappelijke organisaties zoals VVG daarbij worden betrokken.
8. De participanten te laten weten dat VVG groot belang hecht aan een versterking van de activiteiten van GNR op het gebied van fondsenwerving en ledenwerving, mede in samenspraak met de Stichting Steun GNR. VVG is met Winsemius van mening dat de mogelijkheden die daartoe in het Gooi zeker aanwezig zijn nog onvoldoende worden benut. VVG stelt overigens vast dat de op deze wijze te verwerven financiële middelen gelet op hun onzekere karakter incidentele middelen zullen zijn. Dat betekent dat deze middelen ingezet worden voor projecten en (afrodings-)aankopen. Daarmee kunnen deze middelen een belangrijke bijdrage leveren aan de doelen van GNR. VVG ziet fondsenwerving primair als de verantwoordelijkheid van GNR zelf en ziet daarbij geen rol weggelegd voor VVG.
9. Kennis te nemen van het feit dat VVG wel een rol voor zichzelf ziet weggelegd in de beleidsbeïnvloeding richting de participanten en het aanspreken van de participanten op het nakomen van de afspraken met betrekking tot de structurele financiering van GNR (agenderen en stimuleren).

De Vereniging van Vrienden van het Gooi,
namens deze,

Mr J.G. Jorritsma, voorzitter
Hilversum, 16 september 2015.

L. Mak, secretaris

3. Toelichting op het bestuursvoorstel

1. Keuze Nuloptie-plus.

De keuze van de commissie-Bernsen voor de Nuloptie-plus wordt ingegeven door de wens om een grotere betrokkenheid van de Gooise bevolking te krijgen bij de financiering van GNR. Logisch gevolg daarvan is dat de Gooise participanten, de gemeenten dus, het voorzienbare financiële gat in de exploitatie van GNR gaan opvullen. De gemeenten en hun gemeenteraden zijn immers de vertegenwoordigers van de Gooise bevolking bij uitstek.

Het bestuur is met de Raad voor Leefomgeving (het adviesorgaan van het kabinet voor het o.a. het natuurbeleid) van mening dat natuur een publieke zaak is (net als bijv. drinkwaterwinning).¹ Dat betekent dat de overheid uiteindelijk verantwoordelijk is voor het behoud van de natuur, ook financieel. In het Gooi krijgt dat vorm via het GNR en daarmee behoren de participanten verantwoordelijk te zijn. Daarbij past naar de mening van het bestuur geen vertegenwoordiging van particuliere belangen in het bestuur van GNR.

Een praktische consequentie van de voorgestelde verantwoordelijkheid van de Gooise participanten voor de komende tekorten in de exploitatie is, dat de kostenverdeling tussen de provincie en de Gooise participanten in de Samenwerkingsovereenkomst 1992 aan aangepast moet worden aan de hogere bijdrage van de Gooise participanten. Bij het vertrek van Amsterdam wordt die verdeling dus 25% provincie en 75% Gooise gemeenten (was 65%). Een aanzienlijke verhoging dus. Onder 5 gaan we nog in op de wenselijke rol van de provincie: handhaven van de huidige subsidieomvang.

2. Verplichting tot aanvulling van financiële tekorten

De commissie-Bernsen gaat op pag. 3, tweede alinea, en pag. 4, laatste alinea, uit van een statutaire verplichting van de participanten van GNR om de financiële tekorten aan te vullen. Dat is misschien gewenst, maar het staat er feitelijk niet. Het is een wat te enthousiaste en ruimhartige uitleg van het doel van GNR om de terreinen "ten eeuwige dage" te behouden. De statuten spreken uitsluitend over een bijdrage van de participanten volgens een verdeelsleutel die in een overeenkomst met de stichting wordt vastgesteld en een begroting waar –behoudens in zeer uitzonderlijke gevallen- niet van mag worden afgeweken.

In de Samenwerkingsovereenkomst Stichting Goois Natuurreservaat 1992 komen de participanten overeen een jaarlijks budget vast te stellen. Bij overschrijding van het budget geven zij een voorschot, dat het jaar daarop dan weer kan worden afgetrokken van het budget van dat jaar.

Deze overeenkomst is gewijzigd in 2001 juist op het punt van de afspraken over de aanvulling van tekorten. M.n. door de wijziging in 2001 van art 1 lid 5 zijn de uitzonderingen zodanig ruim geformuleerd, dat er de facto geen sprake is van een verplichting tot aanvulling van tekorten (in de versie van 1992 stond nog dat "uitsluitend lastenverzwaringen t.g.v. extreme calamiteiten bespreekbaar zijn". Dat is in 2001 verruimd naar "lastenverzwaringen door externe niet

¹ Zie het rapport "Onbeperkt Houdbaar", Raad voor de Leefomgeving en Infrastructuur, 2013; een advies inzake natuurbeleid aan het kabinet.

voorzien en niet te beïnvloeden omstandigheden, die niet zijn op te vangen binnen de exploitatie zijn bespreekbaar”).

In feite komt de huidige tekst neer op een vrije (politieke) afweging bij de participanten (lees: de gemeenteraden). Dat heeft de afgelopen jaren o.a tot de bezuinigingsdoelstellingen voor de organisatie geleid. Het aanvullen door de Gooise participanten en de provincie van de tekorten (door het voorzienbare vertrek van Amsterdam en de aangekondigde bezuinigingen op de beheervergoedingen door de provincie) is dus geen verplichting en zeker niet een door derden (bijvoorbeeld VVG of VGNR) - in rechte - afdwingbare verplichting. Participanten kunnen hooguit elkaar eraan houden. Vraag is of ze dat zullen doen en ook dat is niet afdwingbaar. De commissie-Bernsen verwoordt die twijfel ook in haar rapport op pag. 3, einde tweede alinea.

Uitgaande van deze bestuurlijke en juridische realiteit en de expliciete wens van de commissie-Bernsen om op dit punt een verplichting te laten bestaan, stelt het bestuur voor het DB van GNR te adviseren de Samenwerkingsovereenkomst op dit punt te herzien. Deze herziening zou de afspraak over de aanvulling van tekorten door participanten een meer verplichtend karakter moeten geven. Op die wijze geven de participanten concreet invulling aan hun bijzondere verantwoordelijkheid voor GNR en de Gooise natuur, zoals VVG die ziet. Met dat advies reikt de vereniging ook meteen het instrument aan om de huidige vrijblijvendheid op dit punt op te lossen en in de toekomst dit soort discussies te vermijden².

3. Eerlijker verdeling van de baten en lasten over de participanten

Het bestuur is het met de commissie-Bernsen eens, dat het voor het draagvlak onder de bevolking en daarmee dus bij de politiek van belang is dat de verdeling van de baten en lasten van het natuurbeheer in het Gooi op een eerlijke en rechtvaardige manier plaatsvindt (zie pag. 4, vijfde alinea). Het bestuur deelt ook de mening van de commissie-Bernsen, dat het huidige verdeelcriterium voor de Gooise participanten - een bedrag per hoofd van de bevolking - geen eerlijke verdeling van baten en lasten oplevert. Een eerlijker criterium zou het aantal hectares GNR-gebied in de betrokken gemeenten zijn. Bijvoorbeeld: 25% van het terrein van GNR ligt binnen de grenzen van de gemeenten Blaricum en Laren, terwijl slechts 10% van de Gooise bevolking in deze gemeenten woont. Deze gemeenten met relatief veel GNR-gebied en weinig

² De verplichte aanvulling van tekorten door de participanten was bij de wijziging van de Samenwerkingsovereenkomst in 2001 een belangrijke thema. In die discussie is ook nadrukkelijk door de participanten onderzocht of hun samenwerking niet vastgelegd moest worden in de vorm van een zogenaamde Gemeenschappelijke Regeling (GR) in plaats van de huidige Stichtsvorm gekoppeld aan een samenwerkingsovereenkomst. De participanten zijn immers allen overheden. In die constructie zou er sprake zijn van een wettelijk geregelde en afdwingbare verplichte aanvulling van tekorten (zo genaamde verplichte uitgaven). De constructie van een GR zou echter ook grote (nadelige) financiële consequenties hebben. Dan zou GNR als overheidsorganisatie niet meer in aanmerking komen voor subsidies zoals voor de aankoop en het beheer van de natuurterreinen (overheden subsidiëren elkaar niet; zo komt PWN als overheids-NV ook niet in aanmerking voor die subsidies). Daarnaast zou het dan niet voor de hand liggen dat particulieren GNR zouden steunen met giften; legaten en andere bijdragen (dus ook geen NPL-gelden) of als beschermer. Kortom dat zou het paard achter de wagen spannen voor de participanten zijn in financieel opzicht. Daarom is destijds zeer bewust gekozen voor handhaven van de al gekozen constructie van samenwerking in privaatrechtelijke stichting gekoppeld aan een samenwerkingsovereenkomst. Het bestuur ziet dan ook geen enkele reden om een pleidooi te houden voor een andere juridische vorm van samenwerking. De oplossing moet dan worden gevonden binnen de huidige constructie

inwoners profiteren meer van de meerwaarde, die de aanwezigheid van de natuurgebieden in de huizenprijzen oplevert. De daarmee gepaard gaande hogere OZB-opbrengsten kunnen dan ingezet worden voor de financiering van de (hogere) bijdragen van de Gooise participanten. Op deze wijze is er meteen een oplossing voor de noodzakelijke dekking van deze (aanzienlijke) extra kosten voor de gemeenten. Bovendien geven het Gooi en zijn inwoners op deze wijze concreet invulling aan de ecosysteemdiensten-benadering, zoals die door VVG ook is bepleit in de VVG-publicatie "Te Gooi, te Grabbel" uit 2006. Kortom het mes snijdt dan aan twee kanten!

4. Terugdraaien bezuinigingsdoelstellingen

Een andere logische consequentie van de Nuloptie-plus van de commissie-Bernsen is het terugdraaien van de bezuinigingsdoelstelling op de organisatie. Dan wordt de organisatorische kwetsbaarheid in elk geval minder. Daaraan gekoppeld ziet het bestuur nog wel de noodzaak om samenwerkingsopties met andere soortgelijke organisaties uit te werken om die kwetsbaarheid in de toekomst te verminderen. Te denken valt dan aan organisaties als het Gewest Gooi en Vechtstreek en Natuurmonumenten maar bijv. ook aan het Utrechts Landschap, wellicht qua omvang en praktische ervaring op de Heuvelrug een passender partner. Met die organisaties moeten heldere en praktisch uitvoerbare contractuele afspraken worden vastgelegd, zodat gegarandeerd is dat GNR professioneel kan functioneren. Randvoorwaarde hierbij is dat de identiteit en zelfstandigheid van GNR zijn gegarandeerd. Het bestuur ziet anders dan de commissie-Bernsen (zie o.a. bijlage 1 bij hun advies) geen oplossing voor de organisatorische kwetsbaarheid door inzet van vrijwilligers, voor bijv. beleidsfuncties en toezicht. Vrijwilligers zijn per definitie slechts zeer beperkt aan te sturen op beschikbaarheid, specifieke deskundigheid en inhoud, omdat een functionele (professionele) relatie ontbreekt. Dat is een te groot risico voor een professionele organisatie. Daarnaast zou zo'n constructie de participanten ertoe kunnen verleiden de hoogte van hun bijdragen weer ter discussie te stellen vanuit de gedachte dat de organisatie structureel ook ingevuld kan worden door vrijwilligers. VVG weet uit eigen ervaring welke beperkingen de afhankelijkheid van vrijwilligers oplevert.

5. Rol van de provincie

De commissie-Bernsen heeft geen concreet voorstel gedaan voor de toekomstige rol van de provincie. De commissie ziet op pag. 3, vijfde alinea, een andere en beperkter rol voor de provincie. Die nieuwe rol wordt echter niet expliciet gemaakt. Ook wordt niet onderbouwd waarom de huidige rol - mede financier van de exploitatie van GNR - op termijn niet meer gewenst zou zijn. Het bestuur is van mening dat de Gooise participanten, die door het VVG advies al een aanzienlijke bijdrage- verhoging voor hun rekening krijgen, niet staan te trappelen om de gehele exploitatie voor hun rekening te nemen. Op dit punt is duidelijkheid gewenst richting het DB en de participanten; dus de garantie dat de provincie haar bijdrage handhaaft. Het bestuur stelt vast dat de provincie geen (wettelijke) verplichting heeft om GNR te subsidiëren). De algemene wettelijke taken van de provincie op het gebied van ruimtelijke ordening en waterwet e.d. waarnaar de commissie verwijst staan geheel los van de relatie van de provincie met GNR. De provincie heeft zich al ruim 80 jaar een trouwe en verantwoordelijke participant getoond en zich gekweten van haar financiële afspraken. Het Gooi zou daarvoor waardering moeten hebben. In plaats daarvan is de provincie in de media en de openbare discussies door een groep Gooise inwoners waaronder de Vrienden van het GNR "beloond" met een zeer negatieve beeldvorming over hun intenties en inzet richting GNR en Het Gooi. In de

sfeer die op die wijze rond de provincie is gecreëerd is het gevaar reëel dat bestuurlijk de conclusie wordt getrokken om dan ook maar te stoppen met de medefinanciering of deze op korte termijn af te bouwen. Dat zou helemaal niet onrealistisch zijn gelet op de beperkte middelen waarmee provincies de gedecentraliseerde taken op het gebied van natuur moeten uitvoeren. De provincie NH heeft bovendien forse (financiële) opgaven in de natte natuurgebieden ten noorden van het Noordzeekanaal; een gebied met een groot aantal Natura 2000 gebieden waarvoor internationale verplichtingen tot behoud en herstel gelden. Ook buiten het Gooi is belangrijke en vooral kwetsbare natuur. Het bestuur vindt het in deze situatie van belang dat de provincie de waardering krijgt die zij historisch gezien heeft verdiend. Het Gooi heeft de provincie nodig om het GNR toekomstbestendig te maken en te houden. Het bestuur bepleit dat signaal dus ook uit puur eigen belang voor het Gooi. Daarom ook het voorstel om naar in de huidige situatie specifieke afspraken te maken/hernieuwen over de garantie van de provinciale bijdrage.

Hieraan gekoppeld zou de provincie ook gevraagd kunnen worden om de partij te zijn die de signalerende rol waar het gaat om het nakomen van de afspraken tussen de Gooise participanten; de Provincie heeft daarvoor de positie en statuus. De commissie-Bernsen benoemt die rol op pag. 4 maar belegt die niet.

6. Wijziging bestuursamenstelling.

Winsemius noemde in zijn rapport de merkwaardige samenstelling van het bestuur een "bijvangst". Met Winsemius bepleit de commissie-Bernsen een wijziging van de bestuursamenstelling: in plaats van de huidige bestuurlijke vertegenwoordiging vanuit de participanten een kleiner bestuur van onafhankelijk deskundigen.

Het bestuur ziet dat vooralsnog als een doel dat op lange termijn bereikt kan worden als daarvoor breed draagvlak zou zijn zowel bij de bevolking als bij de bestuurders.

Overwegingen van het bestuur hierbij zijn de volgende.

Zicht op de oplossing van de financiële en organisatorische problemen is urgent en heeft prioriteit. Met het koppelen van drie verschillende discussie aan elkaar loop je het risico dat niks wordt opgelost. Bovendien wordt van de Gooise participanten verwacht dat ze aanzienlijk meer gaan bijdragen, terwijl daar tegelijkertijd aanmerkelijk minder bestuurlijke betrokkenheid en invloed, komt te staan. Dat zou voor een of meerdere participanten wel eens te grote stap blijken te kunnen zijn met alle risico's van dien. Net als in het gewone leven is verandering vaak moeilijk en heeft dat tijd nodig en ervaring met de nieuwe verantwoordelijkheden en verhoudingen. Vandaar het voorstel om op dit moment vanuit VVG ons te beperken tot het voorstel om die stap te gaan onderzoeken. Vanzelfsprekend in samenspraak met de maatschappelijke partijen zoals VVG.

7. Belang fondsenwerving

Het bestuur is weliswaar overtuigd van het belang om de aandacht voor fondsenwerving te versterken maar ziet vooralsnog daarin vooral mogelijkheden voor extra incidentele middelen de lange termijn exploitatieproblemen geen oplossing in versterkte fondsenwerving en/of vergroting van het aantal beschermers. Allereerst niet omdat die middelen naar hun aard niet gegarandeerd kunnen worden. Tot nu toe heeft het bestuur geen enkele concretisering gezien van de door VGNR in het vooruitzicht gestelde omvangrijke particuliere fondsen en zeker niet over de gegarandeerde beschikbaarheid daarvan op lange termijn, zoals nodig is voor de

exploitatie.

Incidentele middelen zijn natuurlijk zeer welkom: die kunnen ingezet worden voor projecten (zoals faunapassages) en de financiering van aankopen van natuurterreinen om die onderling te verbinden en te versterken. Voor dit laatste heeft GNR nog een forse ambitie. Daarmee zouden de doelen van GNR zeer gediend zijn!

Vergroting van het aantal beschermers zou op zich zelf mooi zijn en vooral wenselijk, maar de praktijk ook bij andere soortgelijke organisaties is weerbarstiger. Overigens scoort GNR aanmerkelijk minder slecht op dit punt dan Winsemius stelt, wanneer wordt uitgegaan van andere vergelijkingsmaatstaven³. De ontwikkelingen op dit vlak laten zien dat er eerder een tendens is dat mensen steeds minder bereid zijn langdurige lidmaatschappen aan te gaan. Het feit dat twee derde van de ondertekenaars vermeld op de site van Vrienden van GNR geen beschermer is van GNR kan worden gezien als een bevestiging van deze tendens. Er zijn gewoonweg meer en andere mogelijkheden om betrokkenheid bij natuur vorm te geven. Dat neemt niet weg dat daarop wel actie moet worden gezet maar dat daarmee niet de verwachting moet worden gewekt dat daarin de oplossing van het financiële probleem voor de lange termijn kan worden gevonden.

8. Rol VVG.

Het bestuur ziet voor VVG geen fondsenwervende rol voor GNR. Dat past alleen al niet bij de rol en de doelen van VVG bovendien hebben we onze energie vooral nodig om ons eigen ledenbestand en onze eigen financiën te versterken c.q. op peil te houden. Daarvoor hebben wij o.a. een nieuw PR-traject uitgezet. Principieel is het overigens ook de verantwoordelijkheid van GNR zelf en de Stichting Steun. Die verantwoordelijkheid moet VVG niet overnemen.

Mogelijkerwijze kunnen ook de Vrienden van GNR de op dit punt gewekte verwachtingen concreet en hard maken. Dat zou al een belangrijke stap zijn. Het bestuur stelt daarom voor dat VVG de komende tijd vooral de aandacht richt op de gemeenteraden om hen te overtuigen de door de ons voorgestelde stappen ook daadwerkelijk te zetten

Enkele afsluitende opmerkingen

1. Met de commissie-Bernsen stelt het bestuur vast, dat Winsemius de scores van de verschillende door hem opgevoerde opties slechts toetst aan twee criteria: nl draagvlak en financiële aantrekkelijkheid (pag. 2 bovenaan). De commissie laat het bij die vaststelling. Het bestuur ziet voor de oplossingen ook het criterium “bestuurlijke haalbaarheid” als een belangrijke wegingsfactor. Daarmee wint het standpunt aan kracht bij het DB van GNR die dat criterium juist in hun besluitvorming zwaar zullen (moeten) laten meewegen.

³ In vergelijking met andere regionale natuurbeschermingsorganisaties blijkt GNR helemaal niet zo matig te scoren op draagvlak onder de bevolking als wel is gesuggereerd: 3% van de inwoners van het Gooi is donateur van GNR. Van de provinciale landschappen scoort alleen It Fryske Gea met een donateurenbestand van 3,9% van de Friese bevolking beter. Ter vergelijking: het Gelders Landschap scoort 2,1% en het Limburgs Landschap komt niet verder dan 1,6%.

2. Het bestuur stelt overigens vast dat Winsemius in zijn rapport geen onderbouwing geeft voor door hem gehanteerde criteria voor zijn scores in de tabel van de verschillende modellen. Dat maakt een oordeel over die scores in feite onmogelijk en de waarde van die scores op zijn minst niet absoluut en voor discussie vatbaar.
3. Het bestuur stelt vast dat de nu door VVG voorgestelde oplossing en besluiten een aanzienlijke financiële inspanning zal vergen van de Gooise participanten. De bestuurlijke en politieke realiteit is ook dat gemeenten door de grote bezuinigingen van het rijk in combinatie met de nieuwe taken zoals zorg voor grote financiële opgaven staan gesteld. De voorgestelde oplossing is dus een nieuwe claim naast de vele andere.

Vastgesteld in de bestuursvergadering van 7 september 2015.
